



MD-4300, or. Căușeni, str. Ștefan cel Mare, nr.86, tel.2-25-65, 93-0-99, e-mail: jca@justice.md



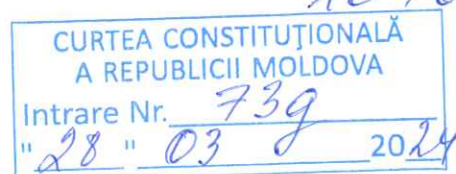
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA
adresa: mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, 28

Judecătoria Căușeni (sediul Central) Vă expediază sesizarea depusă de avocatul Procopciuc Angela, în interesele condamnatului Gața Iurie, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din conținutul articolelor 1 și 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în procesul intentat la cererea condamnatului Gața Iurie cu privire la liberarea de pedeapsa penală stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.03.2018 în temeiul actului de amnistie și încetarea căutării penale a condamnatului, prin prisma corespunderii acestora cu prevederile articolelor 20, 23 și 26 din Constituția Republicii Moldova

- Anexe:** - copia cererii condamnatului Gața Iurie depusă în ordinea articolelor 469-470 din Codul de procedură penală;
- încheierea Judecătoriei Căușeni (sediul Centra) din 19 februarie 2024;
- sesizarea avocatului Procopciuc Angela, în interesele condamnatului Gața Iurie.

Judecătorul
Judecătoriei Căușeni (sediul Central)

Ina ȚÎBÎRNĂ



CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA

str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,

Chișinău MD 2004,

Republica Moldova

Sesizare

privind excepția de neconstituționalitate

prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a)

din Constituția Republicii Moldova



A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

A.1. Persoană fizică

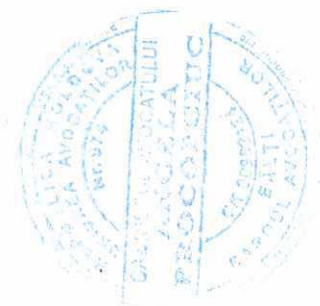
1. Gața
2. Iurie

Reprezentantă de avocatul

1. Procopciuc
2. Angela

A.3. Instanța de judecată

1. Judecătoria Căușeni sediul Central
2. Judecător INA Țibîrnă
4. Adresa instanței de judecată: or.Căușeni str.Ștefan cel Mare,86
5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată:
0243-24342/ e-mail: jca@justice.md



B. Informații pertinente despre cazul dedus instanței de instrucție

1. Prin **sentința judecătoreiei Chișinău sediul Buiucani din 06.11.2017** **Ganța Iurie** a fost recunoscut vinovat conform **art.287 al.3 CP** în procedura specială conform **art.364-1 CPP** și pedepsit la **2 ani 6 luni închisoare**, cu aplicarea **art.90 CP**, stabilindu-i termen de probă 1 an.

2. Prin **decizia Curții de Apel Chisinau din 28.03.2018** **apelul** procurorului a fost admis cu casarea sentinței de fond în parte cu excluderea **art.90 CP**, calculînd termenul de pedeapsă din momentul reținerii și incluzînd în termenul pedepsei perioada aflării în detenție de la **01.02.2017 pînă la 03.02.2017 inclusiv**. Decizia executabilă de la pronunțare, dar cu drept de recurs.

3. Prin **decizia CSJ din 28.07.2020** recursul avocatului inculpatului **Ganța Iurie** a fost respins ca inadmisibil ca declarat peste termen.

4. Prin **dispoziția de executare din 04.05.2018** în privința condamnatului **Ganța Iurie** a fost pusă în aplicare pedeapsa penală stabilită prin decizia instanței de apel, parvenită la **IP Căușeni**.

5. În perioada de executare a hotărîrii judecătorești, prin **Legea nr.243 din 24.12.2021** s-a prevăzut absolvirea de pedeapsă penală a învinuitorilor, inculpaților, condamnaților (**art.4**), care pînă la intrarea în vigoare a prezentei legi au fost condamnați la pedeapsa închisorii pe termen de pînă la 7 ani, iar **art.6 din** prezenta lege exonerează condamnatul **Ganța Iurie** și de tipul infracțiunilor pentru care legea nu se aplică, ori, **art.287 al.3 CP** pentru care este acuzat ultimul **cade sub incidența legii amnistiei**.

6. La 03.10.2022 apărarea a adresat o cerere către organul, care pune în executare pedeapsa penală -**IPCăușeni, solicitînd** conform art.art.196,272 al.2 ,275 Cod Executare, **art.107 Cod Penal, art.67 CPP, al.2 art.272 CE înaintarea un demers** la judecata de instrucție privind liberarea de executare a pedepsei lui **Ganța Iurie** în legătură cu intervenirea Legii amnistiei, acordul scris autentificat fiind anexat cererea în cauză.

7. Prin **răspunsul din 010.10.2022**, parvenit prin posta electronica la 20.10.2022, **IP Căușeni** informează că **dispoziția de executare** a parvenit la 28.03.2018, iar la 17.02.2019 **Ganța Iurie** a fost anunțat în căutare, nefiind acordat dreptul apărătorului de a face cunoștință cu actele de căutare în vederea contestării lor în modul prevăzut de lege.



8. Tot prin acest răspuns se informează că în perioada anilor 2021-2022 nu a înaintat cerere către judecătorul de instrucție privind aplicarea actului de amnistie pe motiv că acest fapt ține de competența AN Penitenciarelor în baza **art.195 al.2** Cod Executare.

9. Necătfînd la refuzul organului, care pune în executare pedeapsa penală în privința lui Ganța Iurie, apărarea consideră că calea extrajudiciară a fost respectată și de aici revine dreptul condamnatului de a se adresa direct în instanța de judecată de instrucție de la locul executării sentinței judecătorești și domiciliului condamnatului.

10 În corespundere cu **Legea nr.243 din 24.12.2021** privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

(2) *Aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor, ai Inspectoratului Național de Probațiune, (precum și din experți psihologi judiciari atestați- exclusă prin modif. Legii nr.74/31.03.2022). Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.*

(3) *În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.*

(6) *Persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei doar dacă a fost refuzată de comisia specială.*

11. Prin ordinul Ministerului Justiției RMoldova nr.44 din 18.02.2022 cu privire la **aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate,**

1. *Prezentul Regulament stabilește modul de instituire și funcționare a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale) și procedura de înaintare a demersurilor privind aplicarea amnistiei către instanțele de judecată competente.*

2. *Comisiile speciale reprezintă organe colegiale constituite în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa penală, care au drept scop identificarea și selectarea persoanelor care cad sub incidența Legii nr.243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova (în continuare – Legea nr.243/2021), examinarea și soluționarea cazurilor acestora în vederea aplicării ulterioare a amnistiei de către instanțele de judecată.*

12. În această ordine de idei, **Legea amnistiei nr.243 din 24.12.2021** prevede că aplicarea legii amnistiei pentru persoanele condamnate se inițiază de Comisiile speciale ale instituțiilor, care pun în executare pedeapsa penală, care sunt instituite în cadrul **fiecăruie instituții de executare**, în cadrul căruia intră reprezentanți ai ANPenitenciarilor, INBrobiatiune, precum ș.a. persoane, instituite prin ordinul Ministerului Justiției.

13. **Ordinul MJ nr.44 din 18.02.2022** menționat mai sus indică că asemenea Comisii speciale se instituie în cadrul fiecărui organ de executare a pedepsei penale. Astfel, dispoziția de executare emisă de judecătoria Buiucani a fost expediată către IPCăușeni, care la momentul de față este organul care pune în executare a pedepsei penale. Deși, MJ a **specificat** modul de formare a Comisiilor speciale din cadrul ANPenitenciarelor și din cadrul Bir.probațiune, acesta nu prevede modalitatea de formare a Comisiilor speciale din **cadrul** altor organe ce pun în executare pedeapsa penală cum ar fi organul poliției care se subordonează nu MJ, dar MAI.

14. Însă, faptul că prin acest ordin nu a fost stipulate procedura de formarea a Comisiilor speciale din cadrul MAI, aceasta nu înseamnă cu asemenea comisii nu pot exista pe lângă alte organe de executare a pedepsei penale, ori, Legea amnistiei nr.243 din 21.12.2021 prevede că comisiile speciale se instituie ”...*în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa,*”...iar lipsa reglementării cum se formează aceste comisii în cadrul altor organe care execute pedeapsa penală decât organele penitenciare sau probatiune, nu rezultă că acestea nu pot fi instituite în cadrul altor organe care pun în executare pedeapsa penală cum ar fi MAI.

15. În cazul cind **Legea amnistiei nr.243 din 24.12.2021** a stabilit că Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției, care a omis să prevadă cum se formează și care este procedura de formarea a Comisiilor speciale în cadrul MAI, însă, această omitere nu trebuie să afecteze drepturile fundamentale ale condamnaților ale căror pedepse penale sunt puse în aplicare de către alte organe decât penitenciare și Brobatiune, bunăoară -executorii judecătorești, organul de poliție.

16. Conform art.272 al.2 Cod Executare /Amnistia /

(1) *În cazul amnistiei, în temeiul art.107 din Codul penal, care liberează condamnatul de executarea în continuare a pedepsei, fie reduce pedeapsa sau o comută, instituțiile și organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă examinează aplicabilitatea actului de clemență fiecărui condamnat și, după caz, cu acordul condamnatului, înaintează un demers instanței de judecată competente conform art.470 din Codul de procedură penală. La demers se anexează dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt și de drept invocate. Demersul se judecă în condițiile Codului de procedură penală.*

(2) *Condamnatul este în drept să înainteze personal un demers instanței de judecată pentru examinarea posibilității aplicării actului de amnistie. În acest caz, instituțiile sau organele care asigură executarea categoriei respective de pedeapsă remit instanței de judecată dosarul personal al condamnatului.*

(3) *Instanța de judecată trimite hotărîrea definitivă instituției sau organului care asigură executarea pedepsei, precum și instanței care a judecat cauza în fond.*

(4) *Instituția sau organul menționate în art.173-175 din prezentul cod, care asigură executarea hotărîrii, în termen de cel mult 5 zile, informează instanța de judecată despre executarea sau imposibilitatea executării hotărîrii ei.*

17. Deci, norma indicate mai sus stabilește că posibilitatea aplicării amnistiei se asigură nu numai de instituțiile, care execute pedeapsa penală, dar și organelle care asigură executarea pedepsei penale stabilite prin hotărîri judecătorești.



18. Astfel, organul poliției Căușeni, primind dispoziția de executare a sentinței judecătorești în privința lui Gața Iurie, cu **acordul autentificat al condamnatului** de aplicare a amnistiei, a fost obligată să examinează aplicabilitatea actului de amnistie condamnatului, cu acordul condamnatului, să înainteze un demers instanței de judecată competente conform **art.470** din CPP, anexînd la demers dosarul personal al condamnatului, dovezile motivelor de fapt și de drept invocate, demers care se judecă în condițiile CPP. Iar reieșind din cerințele art.6 din Legea nr.243 din 24.12.2021 Gața Iurie poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei, deoarece a fost refuzat refuzat de "comisia specială".

19. Expresia "*de comisia specială*" în cazul dat nu poate să fie interpretată de instanța de judecată ca o nerespectare a căii extrajudiciare, numai din motivul că în cadrul MAI nu au fost formate comisii speciale, sau nu există aceste comisii speciale, sau legea este neclară privitor la formarea comisiilor în cadrul altor organe care pun în executare pedeapsa penală.

20. Această expresie **îngrădește accesul la justiție al condamnatului Gața Iurie, prevăzut de art.6 CEDO**, și urmează a fi ridicată **excepția de neconstitucionalitate** la etapa judecării procesului penal în cauză.

21. De menționat și faptul că în capitolele tranzitorii ale Legii nr.243 din 24.12.2021 este stabilit că

Art.12. – Guvernul:

– va întreprinde măsurile necesare pentru a **asigura executarea prezentei legi** și va asigura finanțarea cheltuielilor necesare pentru executarea prezentei legi;

– va informa Parlamentul, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare, despre rezultatele implementării prezentei legi.

Art.13. – Ministerul Justiției, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va aproba Regulamentul-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate.

22. Faptul că nici Ministerul Justiției, nici Guvernul RM nu au executat cerințele prezentei legi, adică nu au asigurat executarea prevederilor Legii amnistiei prin instituirea Comisiilor speciale de pe lângă alte organe, care pun în executare pedeapsa penală, în termenul stabilit de lege, dar și crearea acestor Comisii numai în cadrul MJ (penitenciarelor, organelor de probațiune), nu rezultă că drepturile fundamentale ale lui Gața Iurie pot fi lezate în acest mod, lezîndu-i **accesul la justiție** - de a se adresa în instanța de judecată pentru aplicarea legii amnistiei.

23. În instanța de judecată procurorul în procuratura r. Căușeni a solicitat respingerea cererii pe motive că procedura nu prevede altă modalitate decît examinarea cazului de aplicare a amnistiei mai întîi prin Comisie, iar apoi în instanța de judecată, iar pentru acest fapt condamnatul Gața Iurie urmează să vină în țară să se predea organelor de drept, să stea în închisoare, apoi să treacă prin Comisie și prin judecată.

Procurorul a mai indicat că petiționarul Gața Iurie poate să se adreseze în judecată potrivit art.1 al.(6) din Legea nr.243/2021 doar dacă a fost refuzată cererea de Comisia specială de pe lângă MJ, care activează doar pentru condamnații care execute pedeapsă, iar cei care încă nu au început a executa pedeapsa cu închisoarea

Legea nu stabilește asemenea modalitate, ori, această normă nu este declarată neconstituțională.

26. Reprezentantul IPoliție Căușeni a declarat că MAI nu dispune de Comisii speciale și nu pot să elibereze actele indicate în art.1 din Legea amnistiei nr.243/2021 și l-au anunțat în căutare pe Gața Iurie a nivel local, însă, demers de solicitare a aplicării legii amnistiei, ce poate fi executat doar prin procedura extrajudiciară de precăutare a cazului prin Comisii speciale de pe lângă MJustiției, căuia ultimii nu se subordonează.

27. Astfel, ambele instituții care pun în executare pedeapsa penală închisoarea în privința lui Gața Iurie și cea care supraveghează executarea legilor în procedura de executare, au exprimat opinia că nu există o procedură prealabilă de examnare a materialelor privind posibilitatea aplicării legii amnistiei, doar decît prin Comisii speciale formate pe lângă MJ- penitenciare și probațiune, iar în privința celorlalți condamnați, care nu au început executarea pedepsei penale, nu pot fi petrecute aceste proceduri.

28. Din materialele cauzei, explicațiile participanților la procesul penal, normele aplicabile cazului lui Gața Iurie se pretinde că în mod direct sunt afectate drepturile fundamentale ale condamnatului Gața **Iurie privind accesul la justiție**, stabilit de **art.6 CEDO**, ori, ultimul prin norma menționată nu poate să se adreseze în judecată decît dacă i s-a refuzat de Comisia specială, care nu este formată pe lângă organul poliției ca instituție ce pune în aplicarea pedepsa penală (închisoare) și legea nu impune formarea acestei Comisii, decît prin intermediul a 2 organe din cadrul MJ- penitenciare și probațiune.

29. Deci, normele Legii aplicabile contravin normelor constitutionale privind **accesul la justiție și discriminarea condamnaților** pedepsiți la pedeapsa penală-închisoare- care cad sub incidența Legii amnistiei, dar care nu pot aplica cerințele prezentei legi, din cauza imprevizibilității normelor legale.

30. O altă formă de discriminare a condamnaților la pedepse cu închisoarea se manifestă prin aplicarea cerințelor **art.6 al.(1) lit.a-1) din Legea nr.243/2021, introdusă prin Legea nr.74 din 31.03.2022**, care stabilesc –

”alineatul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

*„a¹) bătute, învinuite, inculcate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni **grave**, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare;”.*

31. În speța noastră, Gața Iurie este condamnat prin sentință judecătorească irevocabilă conform **art.287 al.3 CP** la pedeapsă penală de 2 ani 6 luni închisoare(*norma stabilește pedeapsă penală închisoare pînă la 7 ani*). Însă, neavînd statut de condamnat, care execută pedeapsă penală sub formă de închisoare prin prisma art.7 al.1 Legea nr.243/2021, nu va fi absolvit de pedeapsa penală sub formă de închisoare, deoarece nu se află în penitenciare și nu trece prin Comisie.

32. Din normele Legii nr.243/2021 și anume art.7- (1) Persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art.4–6 i se reduce termenul de pedeapsă corespunzător. Iar doarece art.6. – (1) Prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei: a¹) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni **grave**, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare; desi litd) – nu se menține art.287 al.3 CP ca infracțiune gravă -asupra căreia nu poate fi aplicată amnistia.

33. Deci, printr-o normă **art.6 (d)** nu se pune restricții în aplicarea legii amnistiei, iar prin altă normă se impun restricții asupra tuturor infracțiunilor grave (care este art.287 al.3 CP- incriminate petiționarului), în scopul ca persoanei să i se aplice legea amnistiei, ultimul trebuie să execute real pedeapsa penală sub formă de închisoare, ca mai apoi să fie redusă doar parțial din pedeapsa stabilită.

Deosebirea dintre persoanele condamnate pînă la pronunțarea legii amnistiei și condamnate după pronunțarea legii, dar egale după norma incriminată, data comiterii infracțiunii și celelalte aspecte prevăzute de al.1 a Legii nr.243/2021, **îi discriminează pe condamnați la efectele aplicării legii- unii sunt absolviți parțial, iar alții – nu pot fi absolviți prin amnistie de pedeapsa stabilită.**

34. Aceste neprevizibilități și omisiuni vădite ale legii, ce reglementează situațiile condamnatilor, care încă nu au început să execute pedeapsă penală, **îi defavorizează în raport** cu cei, care au început executarea pedepsei penale.

În continuare al.(3)din legea amnistiei stabilește că *în temeiul deciziilor comisiei speciale*, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

De aici rezultă că institutia care pune în executarea pedeapsa penală, cum ar fi în cazul dat- organul poliției Căușeni, nu dispune de decizia Comisiei speciale, ori, în cadrul MAI semenea comisiei nu funcționează și organul poliției nu se subordonează Comisiilor speciale din cadrul MJ.

35. De menționat și faptul că Legea nr.243/2021 prin normele – art.6 al.1 lit.a-1) cu lid.d) se contrazic în ceea ce privește domeniul de aplicare, ori, **lit.d)- nu restricționează** aplicarea amnistiei asupra infracțiunii prevăzute de art.297 al.3 CP(incriminat petiționarului), dar li.a-1 – restricționează aplicarea acestei legi, pin ce se manifestă încălcarea **principiului previzibilității legii**, textele contestate nu sunt conforme cu exigențele de **calitate a unei legi penale**.

36. Asupra neconstitucionalității **al.a-1 art.6 Legi nr.243/2021** prin prisma faptului că legea nu trece testul previzibilității, încalcă articolele- **1 alin.(3) [preeminența dreptului]**, **20 [accesul liber la justiție]**, **23 [dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle]**, **26 [dreptul la apărare]** din Constituție, ce constituie ingerințe în drepturile fundamentale garantate de Constituție

37. Pentru a exclude orice echivoc, **textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil**, fără dificultăți de ordin sintactic și fără pasaje obscure. În

special, în materie penală, legislatorul trebuie să fie precis, clar și coerent, așa cum o impune **principiul legalității incriminării și a pedepsei**, garantat de articolul 22 din Constituție și de articolul 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (DCC nr.49 din 31 mai 2018, §30; DCC nr.9 din 23 ianuarie 2019, §15; DCC nr.24 din 16 februarie 2021, §19).

38. Articolul 7 din Convenție trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmării penale, condamnării și sancționării **arbitrare a persoanei** (*Parmak și Bakir v. Turcia*, 3 decembrie 2019, §57; *Jidic v. România*, 18 februarie 2020, §76). Pentru a impune o sancțiune, articolul 7 solicită o legătură de natură intelectuală care permite identificarea cu precizie a unui element de răspundere în conduita autorului infracțiunii (*G.I.E.M. SRL și alții v. Italia*, 28 iunie 2018 [MC], §242 și §246).

39. Apărarea pretinde că pentru a exclude orice **echivoc, textul legislativ trebuie să fie formulat în mod clar și inteligibil**, fără dificultăți de ordin sintactic și fără pasaje obscure. În special, în materie penală, **legislatorul trebuie să fie precis, clar și coerent**, așa cum o impune principiul legalității incriminării și a pedepsei, garantat de articolul 22 din Constituție și de articolul 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (DCC nr.49 din 31 mai 2018, §30; DCC nr.9 din 23 ianuarie 2019, §15; DCC nr.24 din 16 februarie 2021, §19).

40. Articolul 7 din Convenție CEDO trebuie să fie interpretat și aplicat astfel încât să se asigure o protecție efectivă împotriva urmării penale, condamnării și sancționării **arbitrare a persoanei** (*Parmak și Bakir v. Turcia*, 3 decembrie 2019, §57; *Jidic v. România*, 18 februarie 2020, §76). Pentru a impune o sancțiune, articolul 7 solicită o legătură de natură intelectuală care permite identificarea cu precizie a unui element de răspundere în conduita autorului infracțiunii (*G.I.E.M. SRL și alții v. Italia*, 28 iunie 2018 [MC], §242 și §246).

41. Numele contestate trebuie examinate prin prisma articolului 23 din Constituție, care stabilește exigențele **referitoare la calitatea legii**.

42. Cu privire la încălcarea dispozițiilor articolului 26 din Constituție, contrarietatea dispozițiilor contestate cu norma constituțională invocată se manifestă prin lipsa de claritate și pevizibilitate, dar și prin îngădirea accesului la justiție, admiterea discriminării, din argumentele explicate mai sus. (DCC nr.50 din 28 mai 2020, §16; DCC nr.54 din 2 iunie 2020, §31).



C. Obiectul sesizării²

1. Prezentă sesizare are drept obiect de examinare

1.1 Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

Al.(2) sintagma

”Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.”

Al.(3)sintagma

”În temeiul deciziilor comisiei speciale...”

Al. (6) sintagma

”...doar dacă a fost refuzată de comisia specială”

Art.6 al.(1) lit.a-1) din Legea nr.243/2021, introdusă prin Legea nr.74 din 31.03.2022, sintagma

„a¹) ...”grave”,

1.2 Ordinul MJ nr.44 din 18.02.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate,

p.3 sintagma

”...persoanele care execută o pedeapsă penală dacă:”

Lit.b) sintagma

”...pe parcursul executării pedepsei penale, a perioadei de probațiune sau a termenului de probă”;



2. Apărarea condamnatului Gașca Iurie consideră că prin specificarea textului “ Al.(2) sintagma

” Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.”

Al.(3)sintagma

” În temeiul deciziilor comisiei speciale...”

Al. (6) sintagma

” ...doar dacă a fost refuzată de comisia specială”

-instituie o discriminare bazată pe statutul persoanelor supuse răspunderii penale cu cele condamnate, care sunt tratate în mod diferențiat în dependență de situația în care au început executarea pedepsei penale, cu cele care încă nu au început a executa pedeapsa aplicată, contrar articolelor 16, 48 din Constituție,
 - îngrădește accesul la justiție al condamnaților care din cauza imprevizibilității și neclarității Legii amnistiei nu se pot adresa în judecată din lipsa procedurii de formarea a Comisiilor speciale de pe lângă MAI.

Art.6 al.(1) lit.a-1) din Legea nr.243/2021, introdusă prin Legea nr.74 din 31.03.2022,

”alineatul se completează cu litera a¹) cu următorul cuprins:

„a¹) ...”grave, ”-

-instituie o contraizicere cu art.6 al.1 lit.d) din Legea nr.243 /2021, care indică direct articolele din Codul penal cărora nu li se pot aplica prevederile amnistiei și art.287 al.3 CP (care se consideră infracțiune grava conform art.16 CP), nu este indicat în prezenta normă, însă, indicarea cuvîndului”...grave”... în lit.a), introdusă prin Legea nr.74 din 31.03.2022, face ca aceste 2 norme să contrazică între ele și Legea devine neclară.

Astfel, art.1 al.2 Legii nr.243 din 24.12.2021 prevede că aplicarea amnistiei față de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituții care pune în executare pedeapsa, din reprezentanți ai Administrației Naționale a Penitenciarelor și ai Inspectoratului Național de Probațiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul Ministrului Justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul Ministrului Justiției.

Aceasta normă stabilește procedura de inițiere a procesului de aplicare a legii amnistiei în privința condamnaților s-a referit numai la persoanele care deja au început de executat pedeapsa penală, însă, mulți condamnați încă nu au început a executa pedeapsa penală, fie că au fost achitate sau aplicate alte pedepsei penale nonprivative de libertate prin deciziile instanței de apel, care nu au fost puși la evidență de Instituțiile Penitenciarelor sau organul de Probațiune.

Sau persistă cazuri, cum este cel inițiat de condamnatul Gața Iurie, executarea pedepsei nu a început, iar dispoziția de executare a fost expediată organului de poliție a MAI, care *desi este o institutie, care pune în aplicare a pedepsei*(căutarea în scopul executării pedepsei), însă nu dispune de Comisii speciale formate prin ordinul Ministerului Justiției RM, ori, organele poliției nu se subordonează MJ.

Respectiv organele poliției Căușeni, care au început a pune în executare a pedeapsa penală cu închisoarea în privința lui Gața Iurie nu pot fi instituite prin ordinul Ministrului Justiției și deci, nu pot activa în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul Ministrului Justiției(nr.44 din 18.02.2022) din motiv că nu sunt o structură cu subordonarea MJ.

Acest impediment **îngrădește accesul la justiție** al lui Gața Iurie, stabilit de **art.6 CEDO**, ori, din cauza acestor neclarități în lege, imprevizibilitate a legii se îngădește dreptul condamnatului de a fi absolvit de pedeapsă penală(închisoare), față de alți condamnați, care avînd aceeași posibilitate de a le fi aplicate, executînd cel puțin 1 zi închisoare în penitenciar, cu ușurință li se aplică legea amnistiei.

Aceste neprevizibilități și omisiuni vădite ale legii, ce reglementează situațiile condamnatilor, care încă nu au început să execute pedeapsă penală, **îi defavorizează în raport** cu cei, care au început executarea pedepsei penale.

În continuare al.(3)din legea amnistiei stabilește că *în temeiul deciziilor comisiei speciale*, instituția care pune în executare pedeapsa inițiază demersurile către instanțele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

De aici rezultă că institutia care pune în executarea pedeapsa penală, cum ar fi în cazul dat- organul poliției Căușeni, nu dispune de decizia Comisiei speciale, ori, în cadrul MAI semenea comisiei nu funcționează și organul poliției nu se subordonează Comisiilor speciale din cadrul MJ.

De aceea lipsa temeiului – lipsa deciziei comisiei speciale- este un impediment ca organul poliției să se adreseze la judecata de instrucție pentru a fi aplicată legea amnistiei în cazul lui Gața Iurie, care intrunește condițiile arr.2-8 din Legea nr.243/24.12.2021, ori, Comisiile speciale nu pot fi instituite în cazul lui Gața Iurie, care nu se află în organele penitenciare în virtutea dispunerilor instanței de judecată.

Al.(6) art.1 din Legea nr.243/2021 prevede că persoana condamnată poate înainta personal sau prin intermediul unui avocat un demers către instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării amnistiei , adică garantează accesul la justiție prevăzut de **art.6 CEDO**.

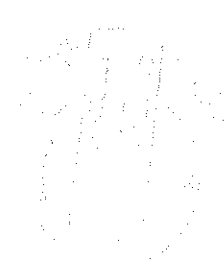
Pe de altă parte finele dispoziției norme soldată cu **fraza” doar dacă a fost refuzată de comisia specială”**, îngădește acest drept, ori, se impune o condiție care nu poate fi executată nici de iure, nici de facto, deoarece asemenea comisii speciale nu sunt și nici nu pot fi formate în condițiile legii menționate mai sus, din motivele deja expuse.

Astfel, ultima frază nu numai că îngreăşeşte accesul la justiție stabilit de **art.6 CEDO**, dar îl discriminează pe condamnatul GaŃa Iurie în raport cu alti condamnați aflați în penitenciare în privința cărora pot și sunt formate comisii speciale.

Ca urmare a executării **Legii nr.243/2021 a fost emis Ordinul MJ nr.44 din 18.02.2022** cu privire la aprobarea Regulamentului cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate, ce stabilește procedura de pregătire a materialelor pentru înaintarea unui demers în judecată de aplicare a legii amnistiei.

Necătfînd la acest fapt, totuși prin ordin se impun restricții ca doar persoanele care execute pedeapsa penală (p.3) pot să fie obiectul de examinare la Comisia specială, atunci cînd cei care nu exectă pedeapsa penală nu pot fi pregătite dosare pentru transmiterea judecătorului de instrucție în vederea absolvirii de pedeapsa penală.

La fel Lit.b) din aceeași normă impune anumite condiții de a fi posibil de executat numai persoanelor care execute pedeapsa penală, iar cei care nu au început executarea pedepsei sunt restricționate în acest drept, altfel spus sunt discriminate și li se îngreăşeşte **accesul la justiție**, stabilit de **art.6 CEDO**.



D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție³

Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

1. Articolul 3 Principiul legalității

„(1) Nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei infracțiuni, nici supus unei pedepse penale, decât în baza unei hotărâri a instanței de judecată și în strictă conformitate cu legea penală.

(2) **Interpretarea extensivă defavorabilă și aplicarea prin analogie a legii penale sunt interzise.**”

2. Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

3. Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

4. Articolul 16 Egalitatea

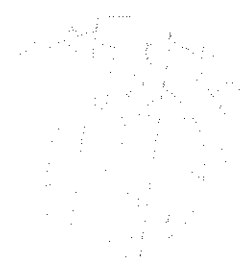
(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

5. Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„[...]”

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.



1. Apărarea pretinde că în activitatea legislativă, principiul legalității incriminării și a pedepsei intervine și se realizează atât sub aspect material, cât și sub aspect formal. **Sub aspect material**, acest principiu îi impune legislatorului două obligații fundamentale: (1) să prevadă într-un **text de lege** ... pedepse penale corespunzătoare; și (2) să redacteze **textul legal cu suficientă claritate**, pentru ca orice persoană să poată realiza care sunt modalitățile de a fi absolvit de pedeapsă printr-o lege clară, previzibilă, care să fie aplicabilă în mod egal pentru condamnați cu aceleași semne. **Aspectul formal** se referă la obligația adoptării **normelor penale ca legi organice**, potrivit articolului 72 alin.(3) lit.n) din Constituție (HCC nr.12 din 14 mai 2018, §35, 36).

2. Principiul analizat le impune subiectelor care au competența aplicării legii penale, inclusiv instanțelor de judecată, două obligații esențiale: (1) interpretarea corectă și **aplicarea în mod uniform a legii penale**; (2) interzicerea aplicării retroactive a legii penale, cu excepția legii penale mai favorabile (HCC nr.12 din 14 mai 2018, §37).

3. Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că expresia „**prevăzută de lege**” presupune, între altele, ca **legea să întrunească standardul calității**, i.e. ca aceasta să **fie accesibilă și previzibilă** (*Rohlena v. Cehia* [MC], 27 ianuarie 2015, §50; *Vasiliauskas v. Lituania* [MC], 20 octombrie 2015, §154; *Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, §48). De altfel, Curtea notează că și articolul 23 alin.(2) din Constituție implică adoptarea de către **legislator a unor legi accesibile, clare și previzibile**.

4. Condiția **accesibilității presupune ca textele de lege să poată fi cunoscute** de către destinatari. Orice persoană trebuie să poată dispune de informații privind normele juridice aplicabile într-un caz concret (*Khlyustov v. Rusia*, 11 iulie 2013, §68). Accesibilitatea legii are în vedere aducerea la cunoștința publică a actelor normative și intrarea în vigoare a acestora, care se realizează în baza articolului 76 din Constituție, legea publicându-se în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

5. Condiția **clarității și a previzibilității** este îndeplinită atunci când justițiabilul poate cunoaște, din chiar textul normei juridice pertinente, iar la nevoie cu ajutorul interpretării acesteia de către instanțe sau cu ajutorul unor juriști profesioniști, care sunt acțiunile și omisiunile ce-i pot angaja răspunderea penală, care este pedeapsa care îi poate fi aplicată, în cazul încălcării unei norme precum și care sunt prevederile legale privind absolvirea de pedeapsă penală prin amnistiere, grațiere, sau alte modalități (*Koprivnikar v. Slovenia*, 24 ianuarie 2017, §47).

6. Curtea Europeană a menționat că, deși certitudinea este dezirabilă, aceasta ar putea antrena o rigiditate excesivă. Nevoia de a evita rigiditatea excesivă și de a ține pasul cu circumstanțele în schimbare presupune exprimarea unor legi în termeni care sunt, într-o mai mare sau mai mică măsură, vagi, iar interpretarea și aplicarea unor asemenea reglementări depinde de practică (*Parmak și Bakir v. Turcia*, 3 decembrie 2019, §59).

7. Cu privire la **clarificarea normelor juridice**, Curtea Europeană a reținut că dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul procesului de creare a

dreptului este o parte bine-consolidată și necesară a tradiției juridice în statele-părți la Convenție.

Articolul 7 din Convenție nu poate fi citit ca interzicând clarificarea graduală a regulilor răspunderii penale prin intermediul interpretării judiciare de la caz la caz, cu condiția ca evoluția care rezultă să fie conformă cu esența infracțiunii și să fie previzibilă în mod rezonabil (*Kononov v. Letonia* [MC], 17 mai 2010 §185).

Atunci când **examinează previzibilitatea unei norme penale**, Curtea Europeană trebuie să se asigure dacă interpretarea judiciară a legii penale a continuat pur și simplu o linie perceptibilă a dezvoltării jurisprudențiale (*Dragotoniū și Militaru-Pidhorni v. România*, 24 mai 2007, §44).

8. Pentru ca legea să îndeplinească cerința previzibilității, ea trebuie să precizeze cu **suficientă claritate întinderea și modalitățile de exercitare a puterii de apreciere a autorităților în domeniul respectiv**, ținând cont de scopul legitim urmărit (*Sissanis v. România*, 25 ianuarie 2007, §66). O putere discreționară care nu este delimitată, chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, **nu trece de testul previzibilității**. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești (HCC nr.28 din 23 noiembrie 2015, §61; HCC nr.2 din 23 ianuarie 2020, §46).

9. Textul Legii nr.243/2021 ...” *doar dacă a fost refuzată de comisia specială*”, prin aceeași exigențelor legalității pedepsei penale prin prisma Constituției și a jurisprudenței sale anterioare, și anume în baza testului stabilit în Hotărârea nr.22 din 1 octombrie 2018 și în Hotărârea nr.24 din 17 octombrie 2019, nu numai că nu rece testul previzibilității și clarității, dar restricționează drepturile fundamentale privind accesul la justiție și la păsare, ori, prin aceeași lege nu se prevede modalitatea de formarea a comisiei Speciale pentru condamnării care nu au început executarea pedepsei penale intrate în vigoare, deși deja au calitatea de condamnat printr-o decizie judecătorească irevocabilă.

10. Cu privire la condiția accesibilității prevederilor contestate, Legea amnistiei nr.243/2021 - acesta este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.325-333 din 31.12.2021, și ici operează prezumția cunoașterii legii, care decurge din principiul general de drept *nemo censetur ignorare legem*. Prin urmare, nu există niciun dubiu cu privire la faptul că dispozițiile examinate îndeplinesc condiția accesibilității.

11. Așadar, din rațiunile clarității și previzibilității legii penale, contrazicerea dintre 2 norme ale uneia și aceleași Legi generează o stare de incertitudine juridică și creează impedimente la **interpretarea articolului de către instanțele judecătorești**, deci, **nu îndeplinește standardul calității legii penale**, fiind contrar articolelor **1 alin.(3) și 22, coroborate cu articolul 23 din Constituție**.

12. Ridicind această Excepție, partea apărării nu are scopul interpretării și aplicării acestor prevederi generale la circumstanțele factuale ale cauzei, însă, reșeind din jurisprudența Curții Europene, una dintre tehnicile standard de reglementare constă în recurgerea la categorii generale decât la liste exhaustive. Astfel, numeroase legi folosesc, prin forța lucrurilor, formule mai mult sau mai puțin vagi, a căror interpretare și aplicare depind de practică.

13. Nevoia de elucidare a punctelor neclare și de adaptare la circumstanțele schimbătoare va exista întotdeauna. Rolul decizional conferit instanțelor urmărește tocmai **înlăturarea dubiilor ce persistă** cu ocazia interpretării normelor, dezvoltarea progresivă a dreptului penal prin intermediul jurisprudenței ca izvor de drept fiind o componentă necesară și bine înrădăcinată în tradiția legală a statelor membre (*Dragotoniu și Militaru-Pidhorni v. România*, 24 mai 2007, §§36, 37; *Kafkaris v. Cipru*, 12 februarie 2008, §141; *Del Rio Prada v. Spania*, 21 octombrie 2013, §92, 93). Utilizarea unor concepte și a unor criterii prea vagi în interpretarea unei prevederi legislative conduce la incompatibilitatea acesteia cu exigențele **clarității și previzibilității**, în privința efectelor sale (*Liivik v. Estonia*, 25 iunie 2009, §96–104).

14. Având în vedere multitudinea semnificațiilor normei contestate, destinatarul normei penale nu poate cunoaște care este acțiunea sa de adresare în judecată, prin intermediul reprezentantului său, în același timp fiind restricționat prin aceeași lege a amnistiei nr.243/2021, astfel încât să-și adapteze conduita în modul corespunzător. Chiar dacă se face apel la consultația de specialitate, destinatarul normei ar putea fi privat de posibilitatea conformării cu prevederile legale, aflându-se într-o stare de insecuritate juridică.

15. În cauza *Liivik v. Estonia*, Curtea Europeană a observat că reclamantul fusese condamnat pentru crearea unei situații în care a fost periclitată păstrarea activelor statului, iar acest fapt a fost considerat un prejudiciu semnificativ, chiar dacă riscurile nu s-au materializat. Mai mult, tribunalele naționale au hotărât că reclamantul a provocat daune morale semnificative intereselor statului, el ignorând simțul general al dreptății. **Curtea a considerat că această daună morală semnificativă nu poate fi dovedită.** Norma de drept penal a fost aplicată pe o bază discreționară. Un asemenea criteriu vag a **încălcat condițiile clarității și previzibilității efectelor unei legi** (Hotărârea din 25 iunie 2009, §96-104).

16. Prin urmare, textul ” ...doar dacă a fost refuzat de comisia specială” ... **nu îndeplinește standardul calității legii penale**, fiind contrară **articolelor 1 alin.(3), 20, și 22, coroborate cu articolul 23 din Constituție.**

17. Articolul 16 din Constituția Republicii Moldova garantează tuturor drepturi și libertăți egale, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Este absolut nejustificat tratamentul diferențiat existent între persoanele cu statut de condamnat ce execută pedeapsa penală cu închisoarea și persoanele cu statut de condamnat ce nu au început a executa pedeapsa penală sub formă de închisoare.

18. Concluzia caracterului nejustificat al tratamentului diferențiat, devine și mai evidentă în ceea ce privește absolvirea de pedeapsă penală acordată prin lege pentru persoane condamnate pentru aceeași normă, aceeași mărime de pedeapsă, prin lege imprevizibilă, neclară acordă unele facilități la unii condamnați și îi neglijează pe alții cu același statut – fapt ce este nejustificat.

Apărarea consideră că de beneficiul acestui drept la absolvire de pedeapsă prin amnistie trebuie să se bucure în mod egal toți condamnații cu aceleași criterii, ce se află în situații egale.

19. În vederea garantării interesului legalității acordării beneficiilor sociale, prin amnistie, consider că este justificat tratamentul diferențiat la acordarea beneficiului de acest drept doar în cazul persoanelor care execută pedeapsa real în penitenciare.

Astfel egalitatea în fața legii și a autorităților publice presupune lipsa oricărei discriminări directe sau indirecte. Discriminarea are loc atunci când persoanele care se află în situații asemănătoare sunt tratate în mod diferit (*i.e.* discriminare directă) sau atunci când persoanele care se află în situații diferite sunt tratate în același mod (*i.e.* discriminare indirectă), cu excepția cazului în care un astfel de tratament este justificat în mod obiectiv și rezonabil.

20. Respectiv condamnații la închisoare pînă la 7 ani pentru infracțiuni prevăzute de art.287 al.3 CP, care execută pedeapsa penală în penitenciare sunt tratați diferit de cei care încă nu execută pedepse penale pentru aceeași normă.

Aceasta diferență de tratament în domeniul executării pedepsei și absolvirii de la executarea pedepsei Nu urmăresc un scop legitim și NU respectă o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit. Norma legală invocată NU respectă aceste exigențe.

Prin prisma art.16 din Constituție, în cazul dat Nu se garantează condamnatilor protecție specială EGALĂ, ori statul se obligă să ofere respectarea drepturilor fundamentale tuturor condamnaților, nu numai la o parte din ei.



E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁴

1. Avînd în vedere că în juresprudența sa Curtea Constituțională a reținut că excepția de neconstituționalitate trebuie să cuprindă trei elemente obligatorii: textul contestat din punctul de vedere al constituționalității (prevederea legală), textul de referință pretins a fi încălcat (prevederea constituțională) și motivarea de către autorul excepției a relației de contrarietate dintre cele două texte, adică motivarea neconstituționalității textului criticat, în continuare ne vom expune asupra fiecărui element.

2. Sesizarea înaintată de avocatul Angela Procopciuc în inteeresele lui Ganța Iurie, în cazul modificării normei, duce la soluționarea problemei de drept care face obiectul controlului de constituționalitate, singura condiție pe care o verifică instanța constituțională este cea privind aplicabilitatea normei contestate în litigiul din fața instanței *a quo* (a se vedea, în acest sens, HCC nr.25 din 11 noiembrie 2018, §34-36)- este RESPECTATĂ.

3. Conducîndu-ne de jurisprudența Curții Constituționale a Republicii Moldova care a statuat constant că orice diferență de tratament nu implică în mod automat o încălcare a articolului 16 din Constituție și pentru a stabili încălcarea articolului 16 din Constituție trebuie să se constate faptul că persoanele aflate în situații similare sau comparabile beneficiază de tratament preferențial și că această distincție este discriminatorie (*printre multe altele, ne conducem de Hotărîrea nr.3 din 18.01.2019 privind controlul constituționalității unor prevederi din Legea nr..1585 din 27.02.1998*).

Din aceste considerente, argumentăm încălcarea prin cumul a Art.16 din Constituție față de condamnații ce execută pedeapsa penală și cei care nu execută pedeapsa penală.

4. Articolul 54 aliniatul 2 din Constituția Republicii Moldova prevede că drepturile și libertățile fundamentale ale omului pot fi supuse limitărilor și constrîngerile decît dacă sînt prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

De asemenea, restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

5. Urmînd logica prevederilor constituționale enunțate mai sus, un **tratament diferențiat este discriminatoriu** dacă nu se bazează pe o justificare obiectivă și rezonabilă, adică, dacă nu urmărește un scop legitim sau dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

6.E adevărat că Statul dispune de o anumită marjă de apreciere pentru a justifica un tratament diferit aplicat persoanelor aflate în situații analoge. Însă, domeniul de aplicare al marjei de apreciere variază în funcție de circumstanțe și de context.

Situația reglementată de normele contestate cade sub incidența Arti.16 din Constituție, deoarece, după cum a explicat în hotărârile sale anterioare Curtea Constituțională, Articolul 16 din Constituție intră în acțiune atunci când situația la care se referă dezavantajul implică una din condițiile de exercitare a unui drept garantat, sau dacă măsurile criticate vizează exercitarea unui drept garantat.

7. Pentru ca Articolul 16 să fie operabil, este suficient ca situația reglementată de normele contestate să intre în domeniul de aplicare al uneia sau mai multor dispoziții ale Constituției, care garantează drepturi fundamentale, prevăd expres dreptul la șanse de egalitate la aplicarea unei legi prin care se absolvă de pedeapsă penală condamnatii.

8.Prin urmare, Articolul 16 din Constituție este aplicabil cazului dat și în consecință, statul, atunci când decide să instituie un sistem de facilități în domeniul executării pedepsei penale, ca legea amnistiei, trebuie să facă acest lucru într-un mod compatibil, clar, previzibil și egal prin prezenta normă a Legii.

O astfel de excludere generală și automată, față de un grup de persoane, fiind fondată pe tratare de poziție socială, depășește domeniul de aplicare a unei marje acceptabile de apreciere a Statului, oricât de largă ar fi, și considerăm că este incompatibilă cu Articolul 16 din Constituție.



F.CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Prin prezenta sesizare, se solicită Curții Constituționale recunoașterea neconstituționalității următoarelor norme din-

1.1 Legea nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova

Al.(2) sintagma

” Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiției și activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul ministrului justiției.”

Al.(3)sintagma

” În temeiul deciziilor comisiei speciale...”

Al. (6) sintagma

”...doar dacă a fost refuzată de comisia specială”

1.2 Art.6 al.(1) lit.a-1) din Legea nr.243/2021, introdusă prin Legea nr.74 din 31.03.2022, sintagma

„a¹) ...”grave”,

1.3 Ordinul MJ nr.44 din 18.02.2022 cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de activitate a comisiilor speciale privind aplicarea amnistiei în privința persoanelor condamnate,

p.3 sintagma

”... persoanele care execută o pedeapsă penală dacă:”

Lit.b) sintagma

”...pe parcursul executării pedepsei penale, a perioadei de probațiune sau a termenului de probă”;

DATE SUPLIMENTARE REFERITOARE LA OBIECTUL SESIZĂRII
LEGISLAȚIA NAȚIONALĂ RELEVANTĂ

1. CONSTITUȚIA Republicii Moldova adoptată la 29.07.1994 (Monitorul Oficial nr. 1 din 12.08.1994)

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.”

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 7 Constituția, Lege Supremă

Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

Articolul 8 Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale

(1) *Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte, să-și bazeze relațiile cu alte state pe principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional.*

(2) Intrarea în vigoare a unui tratat internațional conținând dispoziții contrare Constituției va trebui precedată de o revizuire a acesteia.

Articolul 16 Egalitatea

“(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 54 Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției. [...] (4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

LEGEA nr.121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.129-131, art.618)

Articolul 1 Scopul legii și domeniul de aplicare

“(1) Scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate pe teritoriul Republicii Moldova în sferile politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, naționalitate, origine etnică, limbă, religie sau convingeri, sex, vîrstă, dizabilitate, opinie, apartenență politică sau orice alt criteriu similar.[...]”

Articolul 2 Noțiuni generale

În sensul prezentei legi, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

discriminare – orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți a persoanei sau a unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile reale, stipulate de prezenta lege sau pe criterii presupuse;

discriminare directă – tratarea unei persoane în baza oricăruia dintre criteriile prohibitive în manieră mai puțin favorabilă decît tratarea altei persoane într-o situație comparabilă;

Articolul 3 Subiecții domeniului discriminării

Subiecți în domeniul discriminării sînt persoanele fizice și juridice din domeniul public și privat.

Articolul 6 Interzicerea discriminării

Orice formă de discriminare este interzisă. Promovarea unei politici sau efectuarea unor acțiuni sau inacțiuni care încalcă egalitatea în drepturi a persoanelor trebuie să fie înlăturată de autoritățile publice competente și sancționată conform legislației.

Articolul 8

Interzicerea discriminării privind accesul la serviciile și bunurile disponibile publicului

Este interzisă orice formă de discriminare privind accesul persoanelor la:

- a) serviciile oferite de autoritățile publice;
- b) serviciile de asistență medicală și alte servicii de sănătate; [...]

LEGISLAȚIA INTERNAȚIONALĂ RELEVANTĂ

CONVENȚIA Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (CEDO)⁵ * *Adoptată la Roma la 4 noiembrie 1950. A intrat în vigoare la 3 septembrie 1953. În vigoare pentru Republica Moldova din 12 septembrie 1997.*

Articolul 1 Obligația de a respecta drepturile omului

Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții.

Articolul 6. Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărîrea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

Articolul 14 Interzicerea discriminării

Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.



G. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

1. Copia cererii avocatului în intereslee condamnatului Gața Iurie;
2. Copia sentinței, decizia CAC, deciziei CSJ;
3. Copiile scrisorii IP Căușeni
4. Procesle verbale ale ședinței de judecată Căușeni cu explicațiile părților
5. Mandatul avocatului

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

Declarăm pe propria onoare că informațiile prezentate curții sunt veridice.

Petitionarul

Gața Iurie

Reprezentat de

Avocatul


Angela Procopciuc

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

Dosarul nr. 21ji-30/2022
1-22159139-18-21ji-01112022

Î N C H E I E R E

19 februarie 2024

or. Căușeni

Judecătoria Căușeni (sediul Central)

Instanța de judecată compusă din:

Președinte de ședință, judecător

Grefieri

Cu participarea:

Procurorului

Apărătorului condamnatului

Reprezentantului Inspectoratului de Poliție Căușeni

În lipsa:

Condamnatului

Ina Țibîrnă

Sabina Groza, Laura Frunză

Sergiu Nimirschi

Angela Procopciuc

Victor Cuciu

Iurie Ganța

Judecând în ședință publică cererea înaintată de avocatul Procopciuc Angela, în interesele condamnatului Ganța Iurie, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din conținutul articolelor 1 și 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în procesul intentat la cererea condamnatului Ganța Iurie cu privire la liberarea de pedeapsa penală stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.03.2018 în temeiul actului de amnistie și încetarea căutării penale a condamnatului,

A C O N S T A T A T :

Pe rolul Judecătoriei Căușeni (sediul Central) se află procesul intentat la cererea condamnatului Ganța Iurie cu privire la liberarea de pedeapsa penală stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.03.2018 în temeiul actului de amnistie adoptat prin Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și încetarea căutării penale a condamnatului, dosarul nr. 21ji-30/2022 (1-22159139-18-21ji-01112022).

În cadrul ședinței de judecată, apărătorul condamnatului, avocatul Procopciuc Angela, a înaintat instanței o cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate, iar, în acest sens, sesizarea Curții Constituționale, pentru a verifica constituționalitatea unor prevederi din conținutul articolelor 1 și 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În motivarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate, avocatul Procopciuc Angela a indicat că expresia „*comisia specială*” conținută în prevederile articolului 1 din legea nominalizată îngreudește accesul la justiție a condamnatului Ganța Iurie, prin faptul că această expresie instituie o cale extrajudiciară care condiționează examinarea cererilor de aplicare a actului de amnistie de către instanța de judecată, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia, în condițiile în care atât Ministerul Justiției, cât și Guvernul Republicii Moldova nu au asigurat executarea prevederilor Legii amnistiei prin instituirea Comisiilor speciale de pe lângă alte organe care pun în executare pedeapsa penală (cum ar fi organul de poliție în cazul aflării condamnatului în căutare), în termenul stabilit de lege, aceste comisii fiind instituite doar în cadrul penitenciarelor și organelor de probațiune. Astfel, în speță, Ganța Iurie, fiind condamnat prin sentința Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 06.11.2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28.03.2018 pentru comiterea infracțiunii prevăzute de articolul 287 alin. (3) din Codul penal la pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 2 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, în prezent acesta fiind plecat din țară și aflându-se în căutare, este îngreudat în dreptul de a solicita personal ori prin intermediul avocatului său aplicarea în privința sa a prevederilor Legii privind amnistia nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, deși infracțiunea pentru care a fost

condamnat cade sub incidența acestei legi. Privitor la norma articolului 6 alin. (1) lit. a¹) din legea menționată, introdusă prin Legea nr. 74 din 31.03.2002, apărătorul condamnatului a indicat că aceasta se contrazice cu lit. d) a aceluiași articol în ce privește domeniul de aplicare, fiind încălcat astfel principiul previzibilității legii.

În acest sens, avocatul Procopciuc Angela a solicitat sesizarea Curții Constituționale, prin ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru a verifica constituționalitatea unor prevederi din conținutul articolelor 1 și 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, deoarece stipulările legale îngrădesc accesul la justiție a condamnaților care nu execută pedeapsa în penitenciar.

În ședința de judecată apărătorul condamnatului, avocatul Procopciuc Angela, a susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și au solicitat admiterea acesteia.

Condamnatul, Ganța Iurie, nu a fost prezent în ședința de judecată, iar, astfel, ținând cont de faptul că părțile prezente în ședința de judecată nu au formulat obiecții în acest sens, constatând că examinarea cererii de ridicare a excepției de neconstituționalitate în lipsa condamnatului nu-i va afecta acestuia drepturile și libertățile, interesele sale fiind reprezentate de către un avocat ales, instanța de judecată a dispus examinarea acestei chestiuni în lipsa condamnatului.

Procurorul în Procuratura raionului Căușeni, Nimirschi Sergiu și reprezentantul Inspectoratului de Poliție Căușeni, Victor Cuciuc, nu au făcut obiecții cu privire la cererea înaintată de partea apărării și a comunicat că lasă la discreția instanței soluționarea acesteia, după verificarea, în prealabil, a faptului dacă anterior Curtea Constituțională nu a fost sesizată cu cereri similare pe alte dosare penale.

Studiind cererea formulată de partea apărării și sesizarea înaintată, analizând argumentele invocate de părți, prin prisma circumstanțelor cauzei, raportate la prevederile legale ce guvernează speța, instanța apreciază ca fiind întemeiată cererea înaintată de avocatul Procopciuc Angela, în interesele condamnatului Ganța Iurie, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și care urmează a fi admisă din următoarele considerente.

Conform prevederilor articolului 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, *în cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.*

Potrivit alin. (3¹) din același articol, *la ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.*

Totodată, în conformitate cu articolul 7 alin. (3²) din Codul de procedură penală, *ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă, cu excepția examinării demersurilor privind măsurile procesuale de constrângere.*

Potrivit dispozițiilor articolului 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, articolului 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și articolul 4 alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.

La capitolul ce ține de excepția de neconstituționalitate, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, a accentuat că, în timp ce dreptul de a ridica excepția de neconstituționalitate aparține judecătorilor din cadrul instanțelor judecătorești de toate nivelele, precum și având în vedere caracterul formal al rolului Curții Supreme de Justiție și lipsa competenței acesteia de a se pronunța asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate de instanțele judecătorești ierarhic inferioare, prevederile literelor a) și g) de la alin. (1) al articolului

135 din Constituție nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului altor instanțe ordinare de a sesiza instanța de jurisdicție constituțională.

Astfel, prin Hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a hotărât că:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;
- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;
- sesizarea privind controlul constituțional unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;
- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică, că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre a Curții având ca obiect prevederile contestate;
- până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alin.(1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

În acest sens, se cere a fi precizat că, odată fiind invocată excepția de neconstituționalitate în cauza penală menționată, competența instanței de judecată se limitează în mod exclusiv doar la verificarea întrunirii condițiilor menționate expres în alin. (3¹) al articolului 7 din Codul de procedură penală, ori verificarea constituționalității normelor contestate constituie competența exclusivă a Curții Constituționale, iar instanța de judecată nu este în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în cazul neîntrunirii condițiilor indicate. În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea normelor, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională.

În partea ce ține de condițiile necesare sesizării Curții Constituționale, instanța de judecată notează că, în speță, avocatul Procopciuc Angela, acționând în interesele condamnatului Ganța Iurie, în calitate de parte în proces, a invocat neconstituționalitatea unor prevederi din conținutul articolelor 1 și 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova și anume a expresiei „*de comisia specială*” din conținutul normei legale indicate, prevedere care se include în sfera de aplicabilitate a articolului 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, conform căruia Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prevederile invocate de partea apărării, ca fiind neconstituționale, în mod cert urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei pendinte, ori dispozițiile articolului 1 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova instituie o cale extrajudiciară care condiționează examinarea cererilor de aplicare a actului de amnistie de către instanța de judecată, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia, în condițiile în care Comisiile speciale sunt instituite doar în cadrul penitenciarelor și a organelor de probațiune, lipsind pe lângă alte organe care pun în executare pedeapsa penală (cum ar fi organul de poliție în cazul aflării condamnatului în căutare).

În partea ce ține de existența unei hotărâri anterioare a Curții Constituționale, având ca obiect prevederile contestate, instanța de judecată remarcă faptul că articolul 1 din Legea nr. 243

din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nu a fost supus verificării sub aspectul constituționalității normei menționate, nefiind dată o apreciere expresiei „*comisia specială*”, sub aspectul indicării organelor de executare pe lângă care acestea urmează a fi instituite, în vederea asigurării dreptului de acces la justiție a tuturor persoanelor condamnate ce cad sub incidența aplicării actului de amnistie în temeiul legii nominalizate.

Prin urmare, instanța de judecată ajunge la concluzia că sunt întrunite toate condițiile necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate și că cererea înaintată în acest sens de către avocatul Procopciuc Angela, în interesele condamnatului Ganța Iurie, urmează a fi admisă, cu sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității unor prevederi din conținutul articolelor 1 și 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

Totodată, admiterea cererii în cauză și sesizarea Curții Constituționale în vederea controlului constituționalității unor prevederi din conținutul articolelor 1 și 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nu afectează continuarea examinării în fond a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare în procesul intentat la cererea condamnatului Ganța Iurie cu privire la liberarea de pedeapsa penală stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.03.2018 în temeiul actului de amnistie și încetarea căutării penale a condamnatului se suspendă.

Reieșind din cele menționate, instanța de judecată, în conformitate cu prevederile articolele 7 alin. (3)-(3²) și 342 din Codul de procedură penală, instanța de judecată,

DISPUNE:

Se admite cererea înaintată de avocatul Procopciuc Angela, în interesele condamnatului Ganța Iurie, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a unor prevederi din conținutul articolelor 1 și 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în procesul intentat la cererea condamnatului Ganța Iurie cu privire la liberarea de pedeapsa penală stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28.03.2018 în temeiul actului de amnistie și încetarea căutării penale a condamnatului.

Se sesizează Curtea Constituțională privind controlul constituționalității unor prevederi din conținutul articolelor 1 și 6 din Legea nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prin prisma corespunderii acestora cu prevederile articolelor 20, 23 și 26 din Constituția Republicii Moldova.

Încheierea este definitivă.

**Președintele ședinței,
judecătorul de instrucție**

Copia corespunde originalului.

Judecător

/semnătura/

Ina ȚÎBÎRNĂ

Ina ȚÎBÎRNĂ